

Päiväys/ Datum 18.12.2017

Liikenne- ja viestintäministeriö

Dnro/Dnr TRAFI/423397/04.04.05.03/2017
Viite LVM/1774/05/2017

kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntö merenkulun väylämaksujen uudistamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Liikenteen turvallisuusviraston (jäljempänä Trafi) näkemyksiä merenkulun väylämaksujen uudistamisesta. Trafi kiittää tästä mahdollisuudesta. Trafien näkemys lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin on seuraava.

1. Miltä osin väylämaksujärjestelmä toimii hyvin?

Trafi pitää kannatettavana sitä, että nykyinen väylämaksujärjestelmä toimii taloudellisena kannustimena rakentaa korkean jääluokan omaavia aluksia. Näiden alusten väylämaksut ovat alhaisimmat.

2. Mitkä ovat väylämaksujärjestelmän merkittävimmät epäkohdat?

Nykyinen järjestelmä ei kannusta uusien ympäristöteknologioiden kehittämiseen ja käyttöönottoon.

3. Miten väylämaksujärjestelmää tulisi uudistaa vuodesta 2019 alkaen, kun väylämaksujen puolitus päättyy?

a. Yleiset kehittämissuhteet

Väylämaksuja kannetaan valtiolle merenkulusta aiheutuvien viranomaiskulojen kattamiseksi. Näiden kulojen määrittelyssä on otettu huomioon julkisten kulkuväylien ja vesiliikenteelle tarpeellisten turvalaitteiden rakentamisesta, ylläpidosta ja hoidosta, alusliikennepalvelusta sekä jäänmurtajien avustustoiminnasta valtiolle aiheutuneet kustannukset. Näiden kulojen määrittelyssä tulisi lisäksi ottaa huomioon myös muut viranomaisille aiheutuvat kustannukset, kuten esimerkiksi satamavaltiotarkastuksista ja muista valvontatoimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

Maksuperusteet voi olla hyvä säilyttää ennallaan, mutta lisäksi voitaisiin selvittää ympäristöperusteisten alennusten käyttömahdollisuutta.

- b. Miten ympäristönäkökohdat tulisi ottaa huomioon väylämaksujärjestelmässä, jos järjestelmää uudistetaan?

Ympäristönäkökohtien huomioimiseen tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä. Alusten päästöjen kytkeminen mukaan väylämaksujen määräytymiseen voisi kannustaa vähäpäästöisempien alusten suunnitteluun ja päästöjä vähentävien laitteistojen käyttöön. Päätöt tulisi huomioida jo nykyisin kerättävän tiedon perusteella, jotta ei luotaisi suurta hallinnollista taakkaa. Ympäristöperusteiset alennukset voisivat perustua vielä sääntelemättömiin päästöihin tai mahdollisesti tulevaisuudessa voimaan tulevien määräysten noudattamiseen.

- c. Miten jäänmurtopalveluiden käyttö tulisi ottaa huomioon väylämaksujärjestelmässä, jos järjestelmää uudistetaan?

Väylämaksujärjestelmästä kerättävien varojen määrässä tulisi edelleen huomioida myös jäänmurtopalveluiden käyttö.

Päivi Metsävainio
Yksikönpäällikkö

Anna Salomaa
Lakimies